

OIKEUSMINISTERIÖN VIESTINTÄSTRATEGIA

Toiminta ja hallinto
Verksamhet och förvaltning

5 /2017

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	3
2	VIESTINNÄN TOIMINTA-AJATUS	4
3	VIESTINNÄN ARVOT	5
4	VIESTINNÄN STRATEGISET PAINOPISTEET	6
5	KESKEISET KEHITTÄMISHANKKEET 2017-2020	8
6	VIESTINTÄKÄYTÄNNÖT	10

1 Johdanto

Viestinnän ja median murros on viime vuosina ollut valtava. Vaatimukset viestinnälle ovat kasvaneet. Digitaaliset välineet vaativat nopeaa viestintää ja sidosryhmien keskustelun luotaamista. Keskustelu on julkisempaa kuin aiemmin.

Kansalaiset itse ovat yhä vahvemmin tiedon tuottajia ja sosiaalinen media luo uusia kanavia. Mediaympäristön muutos haastaa niin mediat kuin viranomaisviestijät. Hyvä journalismi ja vapaa lehdistö ovat edelleen tärkeitä. Ne ovat yksi demokratian peruskieliä.

Tärkeää on myös hyvä julkisen vallan viestintä, joka perustuu avoimuuteen, hyvään hallintoon ja luotettavuuteen. Jatkuvasti tiivistyvässä ja nopeutuvassa viestinnän maailmassa tarve hyvälle viestinnälle ei ole kadonnut mihinkään. Vaatimus esittää asioita selkeästi ja ymmärrettävästi on vain voimistunut.

Viestintä on johtamista. Viestinnästä on tullut myös jokaisen virkamiehen työtä. Virkamiesten on aiempaa paremmin ymmärrettävä median toimintaa pystyäkseen tekemään työtään tehokkaasti.

Oikeusministeriön strategian mukaiset vaikuttavuustavoitteet vaativat aktiivista ja hyvää viestintää. Viestintä on osa strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Tämä viestintästrategia pohjautuu valtionhallinnon viestintäsuositukseen.

Viestintästrategiassa linjataan oikeusministeriön viestinnän strategiset linjaukset, keskeiset kehittämiskohteet ja viestintäkäytännöt.

Strategia on hyväksytty 13.12.2016 oikeusministeriön osastopäällikkökokouksessa.

2 Viestinnän toiminta-ajatus

Oikeusministeriön viestinnän tehtävä on tukea hallinnon avoimuutta, julkisuuslain periaatteiden toteutumista ja eri sidosryhmien osallistamista ja kuulemista.

Hallitusohjelma, ministeriön strategia ja tulostavoitteet linjaavat viestinnän painopisteitä. Hyvin hoidettu viestintä tukee oikeusministeriön strategisten tavoitteiden saavuttamista, edistää oikeudenhoidon tunnettuutta ja tuo julkiseen keskusteluun oikeusministeriön näkökulman.

Oikeusministeriö kertoo aktiivisesti ja vuorovaikutteisesti toiminnastaan modernein keinoin. Viestintä on arkista työtä koko organisaatiossa.

3 Viestinnän *avoimuus* arvot

Oikeusministeriön viestintää ohjaavat valtionhallinnon viestinnälle yhteiset arvot: avoimuus, luotettavuus, tasapuolisuus, ymmärrettävyys ja palveluhenkisyys.

Avoimuus

Kerromme asioista avoimesti jo valmisteluvaiheessa. Asiakirjat ja materiaalit ovat helposti saatavilla, myös avoimen datan saatavuuteen kiinnitetään huomiota. Hyödynnämme sosiaalista mediaa ja uusia digimahdollisuuksia viestinnässä. Vastuuvirkamiehen tiedot ovat helposti löydettävissä.

Luotettavuus

Oikeusministeriö on keskustelussa aktiivinen ja luotettava voima. Annetut tiedot ovat oikein. Tarvittaessa virheelliset tiedot korjataan. Luotettavuudesta ei tingitä nopeuden kustannuksella.

Tasapuolisuus

Viestimme pääosin molemmilla kansalliskielillä, tarvittaessa myös saameksi tai viittomakielellä. Käytämme myös muita kieliä. Kohtelemme medioita tasapuolisesti. Kerromme asioista eri puolet. Verkkoviestinnässä huomioimme esteettömyyden.

Ymmärrettävyys

Käytämme hyvää kieltä kaikessa viestinnässä. Visualisoimme viestimme. Viestintä on suunnitelmallista.

Palveluhenkisyys

Kerromme asioista oikea-aikaisesti. Emme pimitä tietoa. Ohjaamme kyselijän oikeaan paikkaan. Vastaamme median, kansalaisten ja muiden sidosryhmien tarpeisiin.

4 Viestinnän strategiset painopisteet

Viestintä on johtamista

Viestintä on johtamista eikä johtaminen voi onnistua ilman hyvää viestintää. Ministeriön johto luo kasvot viestinnälle.

Viestintä on kiinteä osa sidosryhmätyötä. Viestinnän merkitys korostuu kriisitilanteissa. Tuemme johdon ja esimiesten viestintäosaamista. Viestintä on suunnitelmallista.

Vuorovaikutteinen työyhteisöviestintä on tärkeä osa oikeusministeriön toimintaa ja se tukee yhteisöllisyyttä. Esimiesten rooli työyhteisöviestinnässä on keskeinen.

Kuuntelemme sidosryhmiä

Oikeusministeriö haluaa olla aktiivinen toimija, jonka asiantuntemusta kuunnellaan. Vahvistamme asiantuntijoiden viestintäosaamista ja tuemme heitä työssä.

Käytämme demokratia.fi-palveluita hyväksimme hankkeissa. Kehitämme kuulemismenettelyjä ja hyödynnämme viestinnän kanavia kuulemisen tukena. Erilaisten sidosryhmien tavoittamiseen valitaan sopivat keinot.

Viestinnässä käytetään vuorovaikutteisia keinoja. Sidosryhmät pyritään tavoittamaan mahdollisimman laajasti.

Jokainen virkamies on viestijä

Virkamiehen rooliin kuuluu viestintä. Virkamiehet toimivat asiantuntijoina mediassa, antavat haastatteluja, viestivät tarvittaville sidosryhmille ja huolehtivat omien vastuidensa osalta työyhteisöviestinnästä. Virkamiesten viestintäosaamista parannetaan ja heitä kannustetaan sosiaalisen median hyödyntämiseen työssään. Virkamiehen rooliin kuuluu keskustelu eri areenoilla. Viestintäyksikkö on virkamiesten viestintävalmentaja ja tukee koko organisaatiota viestinnässä.

5 Keskeiset kehittämishankkeet

2017–2020

*Oikeusministeriön viestinnässä
tulevaisuuden haasteina ovat*

- *kohderyhmien tavoitettavuus*
- *koko henkilöstön viestintä-
osaamisen lisääminen*
- *viestinnän visuaalisuuden
kehittäminen*
- *viestinnän arvioinnin kehittäminen*

tasapuolisuus

Kehittämishankkeet

Siirrytään valtioneuvoston yhteiseen julkaisualustaan

- vuonna 2017 oikeusministerio.fi-sivut sekä ministeriön ylläpitämät teemasivustot
- vuonna 2018 tehdään yhteistyössä hallinnonalan kanssa päätös hallinnonalan tulevaisuuden verkkoratkaisusta
- integroidaan uusi asiakirjahallintajärjestelmä ja Hankeikkuna uuteen verkkojulkaisualustaan

Kehitetään voimakkaasti työyhteisöviestintää

- tehdään työyhteisöviestinnän kehittämissuunnitelma
- siirrytään valtioneuvoston yhteiseen sähköiseen työpöytään

Koko henkilöstön viestintäosaamisen kehittäminen

- uusille virkamiehille pakolliseksi viestinnän koulutuspaketti
- huolehditaan julkisuuslain osaamisesta osana jokaisen virkamiehen työtä
- kehitetään sidosryhmäviestinnän osaamista

Visuaalisuuden lisääminen

- lisätään infografiikan ja videoiden käyttöä
- kehitetään viestintäyksikön osaamista videoiden teossa ja ostamisessa

Viestinnän arvioinnin kehittäminen

- kehitetään viestinnän arviointimenetelmä

6 Viestintäkäytännöt

ymmärrettävyys

Suunnittelu

Viestintä on suunnitelmallista. Keskeisistä hankkeista tehdään viestintäsuunnitelma. Viestintäsuunnitelma tehdään osaston tai yksikön ja viestintäyksikön yhteistyöllä. Suunnitelmaa päivitetään tarvittaessa hankkeen aikana.

Roolit

Ministeri

Ministeri linjaa oikeuspolitiikkaa ja on hallituksen linjausten esilletuoja. Ministerillä on näkyvä rooli. Hän on yhteiskunnallisen keskustelun herättäjä.

Ylin johto

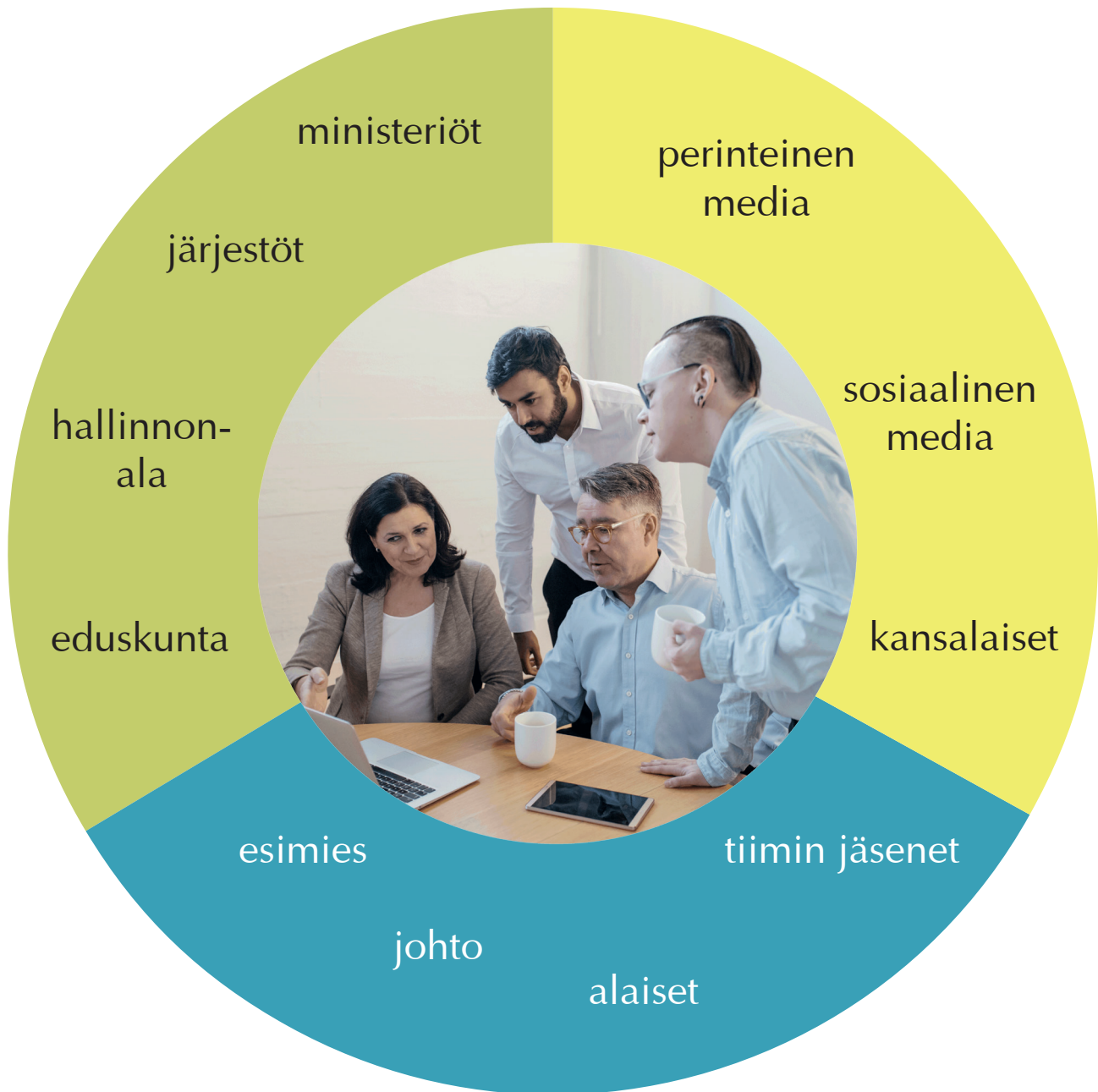
Kansliapäälliköllä ja muulla ylimmällä virkamiesjohdolla on merkittävä rooli niin ulkoisessa viestinnässä kuin esimiesviestinnässä. He esiintyvät julkisuudessa ministeriön edustajina.

Asiantuntijat

Virkamiehet oman alansa asiantuntijoina niin sidosryhmien suuntaan kuin julkisuudessaakin.

Viestintäyksikkö

Viestintäyksikkö vastaa mediaviestinnän, verkkoviestinnän ja sosiaalisen median kanavien käytön suunnittelusta, toteutuksesta ja kehittämisestä. Viestintäyksikkö toimii asiantuntijoiden ja johdon viestinnän valmentajana, auttaa ja kouluttaa, neuvoo ja opastaa asiantuntijoita ja johtoa. Viestintäyksikkö ja hallintoyksikkö vastaavat yhdessä työyhteisöviestinnästä.

Kanavat

Mediaviestintä

Media on keskeinen tiedon välittäjä suurelle yleisölle ja sidosryhmille. Palvelemme toimittajia aktiivisesti ja tasapuolisesti. Vastamme toimittajien tiedusteluihin mahdollisimman nopeasti. Toimittajien kysymyksiin vastataan myös sosiaalisen median palveluissa.

Keskeisiä mediaviestinnän keinoja ovat tiedotteet ja verkkouutiset sekä tiedotus- ja taustatilaisuudet. Tiedotustilaisuus järjestetään ainoastaan, kun asia on riittävän merkittävä.

Tiedotustilaisuuden järjestämisestä päättää ministeri. Ministerin tiedotustilaisuudet pidetään pääosin valtioneuvoston linnan tiedotustilassa, josta lähetetään myös suora verkkolähetys.

palveluhenkisyys

Taustatilaisuuksia pidetään sekä ministeri- että asiantuntijavetoisesti ja niissä pyritään kertomaan laajemmin tietystä hankkeesta tai aiheesta. Taustatilaisuudet ovat pääasiallisesti avoimia kaikille median edustajille, mutta niitä voidaan järjestää myös kohdennetusti esimerkiksi toimittajajärjestöjen kanssa.

Toimittajia voidaan myös kutsua osallistumaan esimerkiksi koulutustilaisuuksiin ja sidosryhmille järjestettäviin kuulemis- ja keskustelutilaisuuksiin.

Reagoimme julkisuudessa olleisiin virheellisiin tietoihin nopeasti. Näissä tilanteissa viestintäyksiköllä on koordinoituvastuu.

Verkkoviestintä

Verkkoviestinnän pääkanavat ovat oikeusministerio.fi-sivusto ja oikeus.fi-sivusto.

Oikeusministerio.fi-sivusto on ministeriön

verkkokanava. Siellä kerrotaan aktiivisesti käynnissä olevista hankkeista, valmistelussa olevista asioista ja ministeriön linjauksista. Vastuu sivustosta on viestintäyksiköllä. Osastot ja yksiköt vastaavat hankesivuista, jotka pidetään jatkuvasti ajan tasalla.

Oikeus.fi on oikeudellisen tiedon portaali ja sinne on koottu erityisesti kansalaisten eri elämäntilanteissa tarvitsemaa tietoa. Sivustosta on vastuussa oikeushallinto-osasto.

Hallintoyksikkö vastaa finlex.fi-sivustosta, joka on oikeudellisen aineiston julkinen ja maksuton verkkopalvelu.

Demokratia-, kieli- ja perusoikeusasioiden yksikkö ylläpitää demokratia.fi-portaalia, johon on koottu kansalaisten vaikuttamispalvelut. Lisäksi demokratia-, kieli- ja perusoikeusasioiden yksikkö vastaa vaalit.fi-, yhdenvertaisuus.fi- ja romanit.fi-sivustoista.

luotettavuus

Kriminaalipoliittinen osasto vastaa rikoksentorjuntaneuvoston verkkosivuista (rikoksentorjunta.fi).

Sosiaalisen median kanavat

Oikeusministeriö on aktiivinen sosiaalisen median käyttäjä. Ministeriön nimissä olevista sosiaalisen median palveluista vastaa pääosin viestintäyksikkö. Teemakohtaisista kanavista vastaavat asianomaiset yksiköt tai osastot. Ennen kuin voi perustaa teemakohtaisen kanavan, tulee asiasta sopia viestintäyksikön kanssa.

Oikeusministeriön kanavina toimivat: Twitter, Facebook, Youtube, Slideshare. Lisäkanavia otetaan käyttöön viestintäyksikön johdolla. Ministeriön kanavat ja erilaiset teemakanavat (esim. vaalit) tukevat toistensa toimintaa. Viestintäyksikkö kehittää jatkuvasti sosiaalisen median palveluiden käyttöä.

Graafinen ilme

Ministeriön graafisesta ilmeestä vastaa viestintäyksikkö. Graafinen ilme näkyy kaikissa materiaaleissa ja verkkoviestinnässä.

Työyhteisöviestintä

Työyhteisöviestinnän kanava on intranet, joka on yhteinen hallinnonalan kanssa. Hallinnonalalle suuntautuvasta sisäisestä viestinnästä huolehditaan. Työyhteisöviestintä on aktiivista, yhteisöllistä ja eri henkilöstöryhmät huomioivaa.

Julkaisut

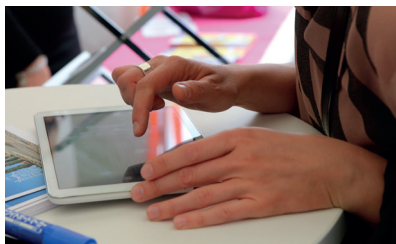
Julkaisut julkaistaan oikeusministerio.fi-sivuilla ja ministeriöiden yhteisessä sähköisessä julkaisuarkistossa Valtossa. Julkaisujen teknisestä tuotannosta vastaa valtioneuvoston hallintoyksikkö.

Haaste-lehti

Rikoksentorjuntaneuvoston ja oikeusministeriön yhdessä julkaisemassa Haaste-lehdessä käsitellään rikollisuuden, rikoksentorjunnan ja kriminaalipolitiikan kysymyksiä. Lehti on saatavilla myös verkossa (haaste.om.fi).

Tutustu myös:

Avoimesti, rohkeasti ja yhdessä
Valtionhallinnon viestintäsuositus 2016
<http://vnk.fi/viestintasuositus>

OIKEUSMINISTERIÖ

PL 25, 00023 VALTIONEUVOSTO

Puhelin 029 51 6001

Sähköposti oikeusministerio@om.fi

viestinta.om@om.fi

www.oikeusministerio.fi

Twitter [@oikeusmin](https://twitter.com/oikeusmin)

Facebook facebook.com/oikeusministerio

ISSN 1798-7083

ISBN 978-952-259-556-0